

İNFAZ KANUNLARININ ZAMAN BAKIMINDAN UYGULANMASI

KURAL

Derhal uygulama (TCK m. 7/3)

İSTİSNASI

Hapis cezasının ertelenmesi, koşullu salıverme ve tekerrüre ilişkin hükümler (TCK m. 7/3).

DİKKAT-1!!!:

Geçici veya süreli kanunların, yürürlükte buldukları süre içinde işlenmiş olan suçlar hakkında uygulanmasına devam edilir (TCK m. 7/4).

LEHE KANUNUN BELİRLENMESİ

Uygulanacak normlar bir bütün olarak uygulanıp sonuç cezaların karşılaştırılması suretiyle lehe olan kanun belirlenecektir (TCK Yürürlük K. m. 9/3)

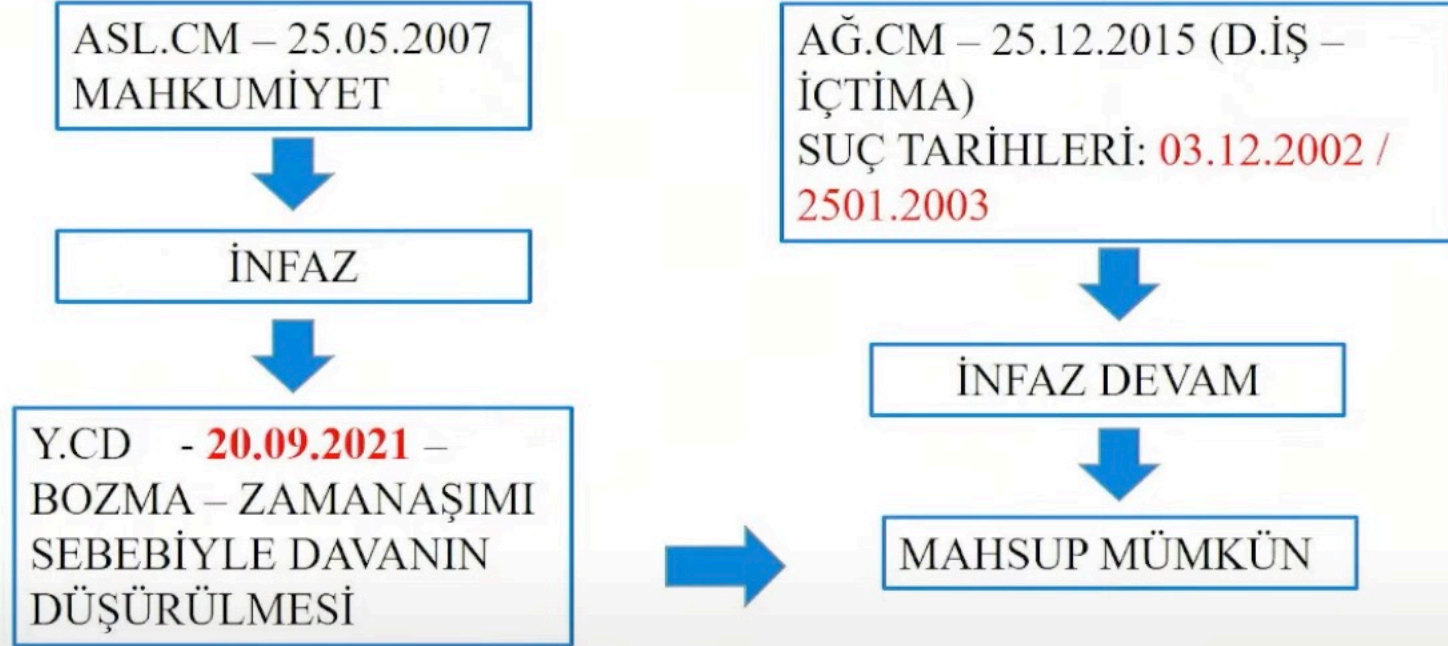
Ancak **Yargıtay hükmün oluşturulmasına kadar olan normlarla hükmün infazı aşamasındaki normlar birlikte değil ayrı ayrı değerlendirmektedir** (Y. CGK, 17.07.2007, 2007/1-168, 2007/173)

**HÜKMÜN KESİNLEŞMESİ
ÖNCESİNDEKİ ÖZGÜRLÜĞÜ
KISITLAYAN İŞLEMLERİN
HAPİS CEZASINDAN
MAHSUBU**

- Hükümden önce kesinleşen ve şahsi hürriyeti sınırlama sonucunu doğuran bütün haller nedeniyle geçirilmiş süreler, hükmolunan hapis cezasından indirilir.
- DIKKAT!:** Hükmün kesinleşmesinden önce işlenmiş olmak koşuluyla başka bir fiilden dolayı gerçekleşen yargılama sebebiyle hürriyeti sınırlayan süreler de hapis cezasından indirilecektir.

ÖRNEK

(Y. 1. CD, 03.10.2022, 2022/8166 E., 2022/7515 K.)

CEZALARIN İÇTİMAI (TOPLANMASI) (CGİK m. 99, 101)

- Hükmolunan her bir ceza diğerinden bağımsızdır.
- Birden fazla kesinleşmiş hükmün varlığı halinde bunlar infaz aşamasından toplanır.
- **Karar verme yetkisi en fazla cezaya hükmetmiş olan mahkemenin bulunduğu yer infaz hakimliği.**
  - **Bu karar itiraza tabidir.**

Önceden işlenen suçtan dolayı verilen **hüküm kesinleştikten sonra yeni bir suçun işlenmesi halinde**, tekerrür hükümleri uygulanır. Bunun için **cezanın infaz edilmiş olması gerekmez.**

TEKERRÜR SÜRELERİ

İLK SUÇ

İKİNCİ SUÇ

BEŞ YILDAN
FAZLA HAPİS

+

İNFAZ

+

BEŞ YIL
İÇERİSİNDE

- BEŞ YILDAN
AZ HAPİS
- ADLİ PARA
CEZASI

+

İNFAZ

+

ÜÇ YIL
İÇERİSİNDE

İKİNCİ TEKERRÜR

İKİNCİ SUÇ

BEŞ YILDAN
FAZLA HAPİS

+

İNFAZ

+

BEŞ YIL
İÇERİSİNDE

- BEŞ YILDAN
AZ HAPİS
- ADLİ PARA
CEZASI

+

İNFAZ

+

ÜÇ YIL
İÇERİSİNDE

TEKERRÜRÜN UYGULANAMAYACAĞI HALLER

- Kasıtlı suç – taksirli suç
- Sırf askeri suç – diğer suç
- Yabancı ülke mahkemelerinden verilen suçlar
  - **İstisna:** Kasten öldürme, kasten yaralama, yağma, dolandırıcılık, uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti ile parada veya kıymetli damgada sahtecilik suçları.
- Fiili işlediği sırada 18 yaşını doldurmamış kişilerin işlediği suçlar.
- İstinaf kanun yolunun kapalı olduğu ilk derece mahkemesi hükümleri (CMK m. 272/3-son cümle)

TEKERRÜRÜN SONUÇLARI

I. TEKERRÜR

- Sonraki suç için seçimlik olarak para cezası ve adli para cezası öngörülmüşse hapis cezasına hükmolunur (TCK m. 58/3).
- Hükmolunan ceza mükerirlere özgü infaz rejimine göre çektirilir (TCK m. 58/7).
  - Bkz.: CGİK m. 108
- Cezanın infazından sonra denetimli serbestlik tedbiri uygulanır (TCK m. 58/7).
  - Bkz.: CGİK m. 108

II. Tekerrür

- Hükümlü koşullu salıverilmez.

İNFAZIN BAŞLAMASI

HÜKMÜN KESİNLEŞMESİ

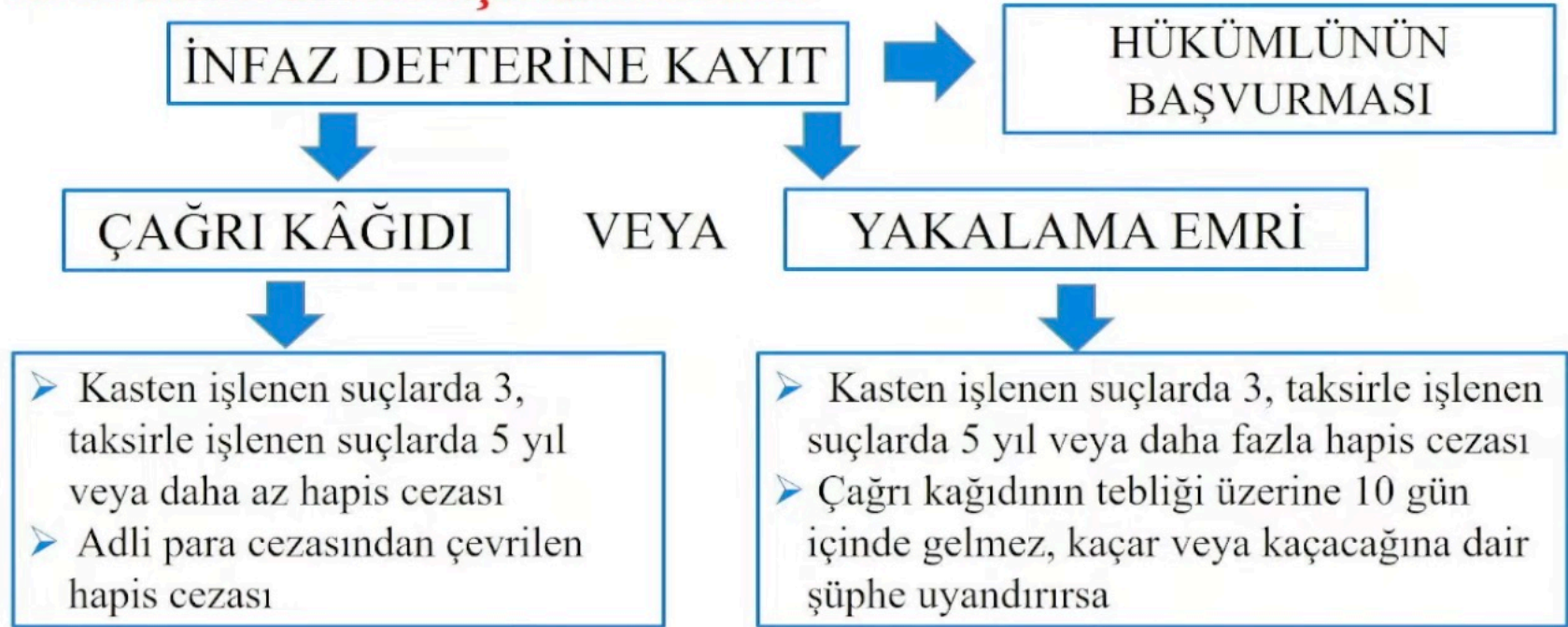

MAHKEMENİN HÜKMÜN İNFAZINI ONAYLAMASI

MAHKEMENİN HÜKMÜ CUMHURİYET
BAŞSAVCILIĞINA GÖNDERMESİ (CGİK m. 20/1)

CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞINCA YAPILACAK İŞLEMLER

MÜDDETNAME (SÜRE BELGESİ) (CGİK m. 20/4)

- Cumhuriyet Başsavcılığınca verilir.
  - İnfaz kurumuna alınış tarihi
  - Salıverileceği tarih
  - Ceza süresi
  - Hangi hükmü ilişkin

MÜDDETNAMEYE İTİRAZ

Süre sınırı bulunmamaktadır. İnfaz hakimliğinden her zaman bir karar vermesi istenebilir (CGİK m. 98/1-b)

(Y. 1. CD, 7.11.2024, 2024/6621 E., 2024/7422 K.)

İNFAZIN ERTELENMESİ

I. HASTALIK SEBEBİYLE

- Akıl hastalığı (CGİK m. 16/1)
- Gebe veya doğurduğu tarihten itibaren 1 yıl 6 ay geçmemiş bulunan kadınlar (CGİK m. 16/4)
  - Kapalı ceza infaz kurumuna girdikten sonra gebe kalanlardan koşullu salıverilmesine 6 yıldan fazla süre kalanlarla eylem ve tutumları sebebiyle tehlikeli sayılanlar hakkında uygulanmaz.

- Maruz kaldığı ağır bir hastalık veya engellilik nedeniyle ceza infaz kurumu koşullarında hayatını idame ettiremeyen ve toplum güvenliği bakımından ağır ve somut bir tehlike oluşturmayacağı değerlendirilen mahkum. (CGİK m. 16/6)

II. ÇOCUĞUNUN HAŞTALIĞI NEDENİYLE KADIN HÜKÜMLÜNÜN CEZASININ İNFAZININ ERTELENMESİ (CGİK m. 16/A)

- Toplam on yıl veya daha az süreli hapis veya adli para cezası hapis cezasına çevrilmiş olma
- Engelliliği nedeniyle bakıma muhtaç olan veya ağır bir hastalığa maruz kalan on sekiz yaşını doldurmamış çocuğunun bulunması
- Toplum güvenliği bakımından ağır ve somut tehlike oluşturmayacağıının değerlendirilmesi

- Ertelemeye Cumhuriyet Başsavcılığı karar verir.
- Erteleme süresi 1 yıla kadar olabilir.
  - Her defasında 6 ayı geçmemek üzere en çok 4 kez uzatılabilir.
- Çocuğun engellilik nedeniyle bakıma muhtaç olma veya ağır hastalık hâli, 16 ncı maddenin üçüncü fıkrasına göre belirlenir.
- Erteleme süresi içinde zamanaşımı işlemez.
- Erteleme süresi içinde; hükümlünün erteleme amacına veya yükümlülüklerine aykırı davrandığının denetimli serbestlik müdürlüğü veya kolluk birimlerince tespit edilmesi, hükümlü hakkında kasten işlenen bir suçtan dolayı kamu davası açılması veya çocuğun iyileşmesi hâlinde, erteleme kararı kaldırılarak ceza derhâl infaz olunur.

- Hükümlü, Cumhuriyet savcısı tarafından erteleme süresi içinde;
  - Belirli bir yerleşim bölgesini terk etmemek,
  - Belirlenen yerlere, belirtilen süreler içinde düzenli olarak başvurmak,
  - Ekonomik durumu göz önünde bulundurularak belirlenen güvence miktarını yatırmak,
yükümlülüklerinden en az birine tâbi tutulur.
- Hükümlü hakkında ayrıca Cumhuriyet savcısı tarafından yurt dışına çıkamama yükümlülüğü konulur.

III. HÜKÜMLÜNÜN TALEBİYLE İNFAZIN ERTELENMESİ (CGİK m. 17)

- Kasten işlenen suçlarda üç yıl, taksirle işlenen suçlarda ise beş yıl veya daha az süreli hapis cezalarının infazı, Cumhuriyet Başsavcılığınca, her defasında 1 yılı geçmemek üzere 2 kez **ertelenebilir**.
  - Çağrı üzerine gelmiş olma
  - Talepte bulunma
- Erteleme süresi içinde, hükümlü hakkında kasten işlenen bir suçtan dolayı kamu davası açılması hâlinde, erteleme kararı kaldırılarak ceza derhal infaz olunur.

- İnfaz başladıktan sonra hükümlünün yükseköğrenimini bitirebilmesi, ana, baba, eş veya çocuklarının ölümü veya bu kişilerin sürekli hastalık veya malullükleri nedeniyle ailenin ticari faaliyetlerinin yürütülebilmesinin veya tarım topraklarının işlenebilmesinin imkânsız hâle gelmesi veya hükümlünün eş veya çocuklarının sürekli hastalık veya malullükleri nedeniyle bakıma muhtaç olmaları ya da hükümlünün hastalığının sürekli bir tedaviyi gerektirmesi gibi zorunlu ve çok ivedi hâllerde
- Cumhuriyet Başsavcılığınca bir yılı geçmeyen sürelerle hapis cezasının infazına **ara verilebilir**. Ancak bu ara verme iki defadan fazla olamaz.

- Erteleme veya arama verme
  - Terör suçları, örgüt faaliyetleri çerçevesinde işlenen suçlar ve cinsel dokunulmazlığa karşı işlenen suçlardan mahkûm olanlar,
  - Mükerrirlere özgü infaz rejimi uygulanmasına karar verilenler,
  - Disiplin veya tazyik hapsine mahkûm olanlar,
hakkında uygulanmaz.

IV. Mahkemece infazın ertelenmesi veya durdurulması (CGİK m. 17/A)

- İstinaf veya temyiz kanun yolu muhakemesinde lehe olan hükmün sirayeti halinde (CMK m. 280, 306)
- Hükmü veren ilk derece mahkemesinden talep edilebilir.
- Karara karşı itiraz kanun yoluna gidilebilir.

HÜKÜMLÜNÜN AVUKAT YARDIMINDAN YARARLANMASI (CGİK m. 59)

- Hükümlü, avukatlık mesleğinin icrası çerçevesinde avukatları ile **vekaletnamesi olmaksızın en çok üç kez** görüşme hakkına sahiptir.
  - Tutuklulukta vekaletname aranmaz (CMK m. 154/)
- Görüşme tatil günleri dışında ve çalışma saatleri içinde yapılabilir.
- Konuşulanların duyulamayacağı ancak görülebileceği şekilde yapılır.

- Aynı anda birden fazla hükümlü ile görüşme yapılamaz.
- Hükümlünün avukatıyla
  - yaptığı görüşme dinlenemez ve kayda alınamaz.
  - birbirlerine verdikleri belge veya belge örnekleri dosyalar ve aralarındaki konuşmaya ilişkin tutukları kayıtlar incelenemez.

İSTİSNA!:

- TCK m. 220; 2. Kitap 4. Kısım 4, 5, 6 ve 7. bölümde yer alan suçlar; Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlarda görüşmeler teknik cihazla sesli veya görüntülü olarak kaydedilebilir, hükümlü ile avukatın yaptığı görüşmeleri izlemek amacıyla görevli görüşmede hazır bulundurulabilir, hükümlünün avukatına veya avukatın hükümlüye verdiği belge veya belge örnekleri, dosyalar ve aralarındaki konuşmalara ilişkin tuttukları kayıtlara elkonulabilir veya görüşmelerin gün ve saatleri sınırlandırılabilir.

KOŞULU:

- Toplumun ve ceza infaz kurumunun güvenliğinin tehlikeye düşürüldüğüne, terör örgütü veya diğer suç örgütlerinin yönlendirildiğine, bu örgütlere emir ve tâlimat verildiğine veya yorumları ile gizli, açık ya da şifreli mesajlar iletildiğine ilişkin bilgi, bulgu veya belge elde edilmesi

KARAR MERCİİ

- Cumhuriyet başsavcılığının istemi ve infaz hâkiminin kararı
  - İnfaz Hakimliği Kanununa göre itiraz edilebilir.

SÜRESİ

- üç ay
  - hükümlünün; kurallara uyumu, toplum veya ceza infaz kurumu bakımından arz ettiği tehlike ve rehabilitasyon çalışmalarındaki gelişimi değerlendirilerek, süre üç aydan fazla olmamak üzere müteaddit defa uzatılabilir veya kısaltılmasına veya sonlandırılmasına da karar verilebilir.

HÜKÜMLÜNÜN AVUKATIYLA GÖRÜŞMESİNE SON VERİLMESİ

- Görüşmenin 5. fıkradaki amaca yönelik yapıldığının belirlenmesi halinde görüşmeye son verilir.
- Bu halde hükümlünün avukatıyla görüşmesi Cumhuriyet başsavcılığının istemiyle infaz hakimliğince 6 ay yasaklanabilir.
- Baroya bildirim - yeni bir avukat görevlendirilmesi – belirlenen avukatın değiştirilmesinin istenmesi

BİR TARTIŞMA KONUSU:
HÜKÜMLÜNÜN
MAHKUMİYET ÖNCESİ
VERDİĞİ VEKALETİN
MAHKUMİYETİN
KESİNLEŞMESİ SONRASI
GEÇERLİLİĞİ

HÜKÜMLÜNÜN KISITLANMASI

Toplam beş yıl veya daha fazla kesinleşmiş hapis cezasının infazı amacıyla ceza infaz kurumunda bulunan ergin bir kişi, isteği bulunmasa dahi kişiliğinin veya malvarlığının korunması bakımından gerekli görülmesi hâlinde kısıtlanabilir. (TMK m. 407/2)

VEKALET İLİŞKİŞİNİN SONA ERMESİ HALLERİNDEN BİRİSİ – EHLİYETİN KAYBEDİLMESİ (TBK m. 513)

Sözleşmeden veya işin niteliğinden aksi anlaşılmadıkça sözleşme, vekilin veya vekâlet verenin ... ehliyetini kaybetmesi ... ile kendiliğinden sona ermiş olur.

Vekâletin sona ermesi vekâlet verenin menfaatlerini tehlikeye düşürüyorsa, vekâlet veren veya mirasçısı ya da temsilcisi, işleri kendi başına görebilecek duruma gelinceye kadar, vekil veya mirasçısı ya da temsilcisi, vekâleti ifaya devam etmekle yükümlüdür.

- İşin niteliği gereğince hükümlüye vasi atansa dahi öncesinde vermiş olduğu vekaletnamenin geçerliliğini koruduğu kanaatindeyim.

ÖZEL BİR KONU – HÜKÜMLÜ
VEYA TUTUKLU İÇİN CEZA
İNFAZ KURUMUNA EŞYA
GÖTÜRME –

Dikkat!!!: İnfaz kurumuna veya tutukevine yasak eşya sokmak (TCK m. 297)

CEZANIN İNFAZI SIRASINDA VERİLECEK KARARLARA KARŞI BAŞVURU YOLLARI

- Mahkûmiyet hükmünün yorumunda duraksama olursa veya sonradan yürürlüğe giren kanun hükmünün Türk Ceza Kanununun 7 nci maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerekirse, hükmü veren mahkemeden,
- Çektirilecek cezanın hesabında duraksama olursa ya da cezanın kısmen veya tamamen yerine getirilip getirilemeyeceği ileri sürülürse, infaz hâkimliğinden karar istenir. (CGİK m. 98)

- Bunlar dışında hükümlü ve tutukluların infaz kurumuna alınmalarından başlayarak infaz sürecindeki işlem ve kararlara karşı başvuru makamı da infaz hakimliğidir (İHK m. 4)

BAŞVURU (ŞİKAYET) SÜRESİ

Karar, işlem veya faaliyetin öğrenilmesinden itibaren 15, her halde bunların yapıldığı tarihten itibaren 30 gün.

İNFAZ HAKİMLİĞİ KARARINA İTİRAZ (İHK m. 5)

- Şikâyetçi veya ilgili Cumhuriyet savcısı Tebliğden itibaren iki hafta içinde Ceza Muhakemesi Kanunu hükümlerine göre itiraz yoluna gidilebilir.
- Kanunlarda infaz hâkiminin onayına tabi olduğu belirtilen hususlarda da bu hüküm uygulanır.
- İtiraz, infaz hakimliğinin yargı çevresinde bulunduğu ağır ceza mahkemesine yapılır.

ADLİ SİCİL KAYDININ SİLİNMESİ (Adli Sicil Kanunu m. 9)

I. SİLİNEREK ARŞİV KAYDINA ALMA

- Cezanın veya güvenlik tedbirinin infazının tamamlanması,
- Ceza mahkûmiyetini bütün sonuçlarıyla ortadan kaldıran şikayetten vazgeçme veya etkin pişmanlık,
- Ceza zamanaşımının dolması,
- Genel af,

II. TAMAMEN SİLME

- İlgilinin ölümü

III. TÜRK VATANDAŞLARI HAKKINDA YABANCI MAHKEMELERCE VERİLEN MAHKUMİYET KARARLARI (ASK m. 4/1-f)

- Hürriyeti bağlayıcı cezaya mahkûmiyet hükümleri, kesinleştiği tarihten itibaren mahkûmiyet kararında belirtilen sürenin geçmesiyle silinerek arşiv kaydına alınır.
- Adlî para cezasına mahkûmiyet hükümleri ile cezanın ertelenmesine ilişkin hükümler, adlî sicil kaydına alınmadan doğrudan arşive kaydedilir.

KİM SİLECEK?

Adlî Sicil ve İstatistik Genel Müdürlüğü

ARŞİV KAYITLARININ SİLİNMESİ (Adli Sicil Kanunu m. 12)

- İlgilinin ölümü üzerine,
- Anayasanın 76 ncı maddesi ile Türk Ceza Kanunu dışındaki kanunlarda bir hak yoksunluğuna neden olan mahkûmiyetler bakımından kaydın arşive alınma koşullarının olduğu tarihten itibaren;
  - Yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı alınması koşuluyla onbeş yıl geçmesiyle,
  - Yasaklanmış hakların geri verilmesi kararı alınması koşulu aranmaksızın otuz yıl geçmesiyle,
  - Diğer mahkûmiyetler bakımından kaydın arşive alınma koşullarının olduğu tarihten itibaren beş yıl geçmesiyle,
- Fiilin kanunla suç olmaktan çıkarılması halinde, bu suçtan mahkûmiyete ilişkin adlî sicil ve arşiv kayıtları, talep aranmaksızın tamamen silinir.
- Kanun yararına bozma veya yargılamanın yenilenmesi sonucunda verilen beraat veya ceza verilmesine yer olmadığı kararının kesinleşmesi halinde, önceki mahkûmiyet kararına ilişkin adlî sicil ve arşiv kaydı tamamen silinir.
- Akıl hastalığı nedeniyle hükmedilen güvenlik tedbirlerine ilişkin kayıtlar, infazının tamamlanmasıyla tamamen silinir.

ARŞİV KAYITLARINA ULAŞMA YETKİSİ (Adli Sicil Kanunu m. 13)

- **Bir suçla ilişkin soruşturma ve kovuşturma kapsamında**
  - Mahkeme, hâkim ve Cumhuriyet Başsavcılığı doğrudan doğruya,
  - Kolluk ve diğer kamu kurum ve kuruluşları Adalet Bakanının onayı ile sorgulama yapabilirler.
- **Kamu kurum ve kuruluşları**, mevzuatın adli sicil ve arşiv kaydı alınmasını öngördüğü hallerde, **Adalet Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde** ilgili kişiler hakkında adli sicil ve arşiv kayıtlarında sorgulama yapabilirler. **Gerçek kişiler de kendileriyle ilgili adli sicil ve arşiv kayıtlarını, Adalet Bakanlığının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde ve güvenli kimlik doğrulama araçlarını kullanarak** sorgulayabilir, sonucu fiziki veya elektronik ortamda merciine verebilirler.

YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİ (Adli Sicil Kanunu m. 13/A)

- **5237 sayılı Türk Ceza Kanunu dışındaki kanunların** belli bir suçtan dolayı veya belli bir cezaya mahkûmiyete bağladığı hak yoksunluklarının giderilebilmesi için,
  - Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinin beşinci ve altıncı fıkralar hariç
  - Mahkûm olunan cezanın infazının tamamlandığı tarihten itibaren üç yıllık bir sürenin geçmiş olması,
  - Kişinin bu süre zarfında yeni bir suç işlememiş olması ve hayatını iyi halli olarak sürdürdüğü hususunda mahkemede bir kanaat oluşması,

- **Mahkûm olunan cezanın infazına genel af veya etkin pişmanlık dışında başka bir hukukî nedenle son verilmiş olması halinde,**
  - Hükümün kesinleştiği tarihten itibaren beş yıl geçmesi
Ancak, bu süre kişinin mahkûm olduğu hapis cezasına üç yıl eklenmek suretiyle bulunacak süreden az olamaz.

USUL

- Hükümlünün veya vekilinin talebi
- Hükümü veren mahkemenin veya hükümlünün ikametgâhının bulunduğu yerdeki aynı derecedeki mahkemenin kararı
- İnceleme dosya üzerinden inceleme yapılarak ya da Cumhuriyet savcısını ve hükümlüyü dinlemek suretiyle verebilir.
- Mahkemenin verdiği karara karşı, **İSTİNAF** kanun yoluna başvurulabilir.
- Yasaklanmış hakların geri verilmesine ilişkin karar, kesinleşmesi halinde, adlî sicil arşivine kaydedilir.
- Yasaklanmış hakların geri verilmesi yoluna başvurulması nedeniyle oluşan bütün masraflar hükümlü tarafından karşılanır.